

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки і торгівлі

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ЕКОНОМІЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА

підготовки бакалавра
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 051 Економіка
освітньо-професійної програми Аналітична економіка

Луцьк – 2024

Силабус освітнього компонента «Економічна компаративістика» підготовки бакалавра, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 Економіка, за освітньо-професійною програмою Аналітична економіка

Розробник: Самойленко Б.В., старший викладач кафедри економіки і торгівлі, кандидат економічних наук

Гарант освітньо-професійної програми:
Аналітична економіка

Алла СУР'ЯК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки і торгівлі
протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативний
Кількість годин/кредитів 120/4	051 Економіка	Рік навчання 4
	Аналітична економіка	Семестр 7-ий
	Перший (бакалаврський)	Лекції 32 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Практичні 32 год.
		Самостійна робота 48 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Самойленко Богдан Віталійович

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Посада – старший викладач кафедри економіки і торгівлі

Контактна інформація викладача:

Телефон 073 720 20 19

Електронна пошта: samoilenko.bohdan@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Винниченка, 28, корпус G ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять розміщено на <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Економічна компаративістика» належить до переліку нормативних освітніх компонентів за освітнім ступенем «Бакалавр». Для формування системи знань бакалаврів з економіки та безпеки бізнесу. Учасники освітнього процесу отримують знання щодо вивчення методів порівняльного аналізу економічних систем, моделей розвитку та економічної політики різних країн. Розглядаються особливості функціонування різних типів економік (ринкової, командної, змішаної), їх трансформація та ефективність.

Пререквізити: Освітні компоненти «Поведінкова економіка», «Макроекономічна політика».

Постреквізити: уміння та навички здобувачів освіти будуть враховуватись при вивченні освітніх компонентів «Інституціональна економіка».

.2. Мета і завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента – є формування у здобувачів освіти теоретичних знань і практичних навичок з порівняльного аналізу економічних систем, моделей розвитку та економічної політики різних країн. Здобувачі мають навчитися оцінювати ефективність економічних стратегій держав, аналізувати фактори, що впливають на економічне зростання, і розуміти особливості функціонування національних економік в умовах глобалізації.

3. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

Програмні результати навчання:

ПРН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН 6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бал
Змістовий модуль 1: Основи економічної компаративістики						
Тема 1. Вступ до економічної компаративістики	8	2	2	4		О, БО(1), Т, РМГ(1) 2
Тема 2. Методи порівняльного аналізу економічних систем	8	2	2	4		О(1), БО, Т(1), РМГ 2
Тема 3. Класифікація економічних моделей	9	2	2	4	1	О(1), БО, Т(1), СЗ(1) 3
Тема 4. Еволюція економічних систем	7	2	2	2	1	О(1), БО, Т(1), СЗ(1) 3
Тема 5. Порівняння ринкової, командної та змішаної економіки	6	2	2	2		О(1), БО, Т(1), СЗ(1) 3
Тема 6. Державне регулювання економіки у різних країнах	7	2	2	2	1	О(1), БО, Т(1), РМГ 2
Тема 7. Особливості економічної політики в країнах з різними рівнями розвитку	7	2	2	2	1	О(1), СЗ (1), Т, Р 2
Тема 8. Вплив глобалізаційних процесів на економічні системи	8	2	2	4		О(1), БО, Т(1), СЗ(1) 3
Разом за модулем 1	60	16	16	24	4	20
Змістовий модуль 2: Порівняння економік різних країн						
Тема 9. Особливості економік країн з перехідною економікою	8	2	2	4		О, БО(1), Т, РМГ(1) 2
Тема 10. Порівняльний аналіз розвинених економік	8	2	2	4		О(1), БО, Т(1), СЗ(1) 3
Тема 11. Економіка Китаю, США та ЄС: ключові відмінності	9	2	2	4	1	О, БО(1), Т, РМГ(1) 2
Тема 12. Економіка країн Латинської Америки та Африки	7	2	2	2	1	О(1), БО, Т(1), СЗ(1) 3
Тема 13. Порівняння податкових систем у світовій економіці	6	2	2	2		О(1), БО, Т(1), СЗ(1) 3
Тема 14. Соціальна політика та ринок праці в різних країнах	7	2	2	2	1	О, БО(1), Т, РМГ(1) 2
Тема 15. Тенденції розвитку світової економіки у ХХІ столітті	7	2	2	2	1	О(1), БО, Т(1), СЗ(1) 3
Тема 16. Прогнози економічного розвитку та глобальні виклики	8	2	2	4		О, БО(1), Т, РМГ(1) 2
Разом за модулем 2	60	16	16	24	4	20
Види підсумкових робіт						Бал

Модульна контрольна робота 1						30
Модульна контрольна робота 2						30
Екзамен						60
Всього годин / Балів	120	22	22	48	8	100

Форми контролю: блиц-опитування (БО), опитування (О), тести (Т), розгляд ситуаційних завдань (СЗ), рефератч (Р), робота в малих групах (РМГ).

5. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента «Економічна компаративістика» передбачає: підготовку до практичних занять відповідно до плану та графіку виконання завдань; оформлення результатів практичних завдань, до усіх видів контролю, зокрема написання поточних контрольних робіт та оцінювання рівня та вчасності виконання. Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані; не мають логічних і розрахункових помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента.

IV Політика оцінювання

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>).

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацьовувати заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено за пропущені теми.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Політика поточного та підсумкового оцінювання

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/ukitbu>).

Підсумковий семестровий контроль у вигляді екзамену передбачає оцінку засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним усіх видів

запланованої навчальної роботи впродовж семестру та враховує бали поточного (40 балів) та підсумкового оцінювання (у вигляді модульних контрольних робіт та/або іспиту (60 балів)).

Підсумкова семестрова оцінка виставляється без складання іспиту, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом освітнього компоненту, і набрав при цьому 75 балів і більше. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності здобувача освіти. У разі незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, здобувач освіти складає екзамен (60 балів), а його результат за модульні контрольні роботи анулюється.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах від 0 до 60 балів за результатами виконання екзаменаційних завдань: два теоретичні питання (по 20 балів за правильну відповідь) та за 1 практичне завдання у вигляді ситуації (задачі, кейсу), яке оцінюється в 20 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань на екзамен

1. Поняття та методи економічної компаративістики
2. Основні моделі економічного розвитку
3. Критерії порівняння економічних систем
4. Капіталістична та соціалістична економічні моделі
5. Економічна політика держав: основні підходи
6. Порівняння ринкової та командної економіки
7. Трансформаційна економіка: визначення та особливості
8. Державне регулювання економіки в різних країнах
9. Порівняння економік розвинених країн та країн, що розвиваються
10. Ефективність змішаних економічних систем
11. Роль міжнародних фінансових інституцій у регулюванні економік
12. Соціальна політика в різних економічних системах
13. Вплив глобалізації на національні економіки
14. Порівняльний аналіз податкових систем
15. Проблеми економічної нерівності у світовій економіці
16. Економічна свобода та її вимірювання
17. Макроекономічна стабільність у різних країнах
18. Порівняння моделей соціального захисту
19. Державний борг та його вплив на економічний розвиток
20. Монетарна політика в різних економічних системах
21. Фіскальна політика та її порівняльний аналіз
22. Роль інновацій в економічному розвитку
23. Динаміка економічного зростання в різних країнах
24. Аналіз структурних реформ у світовій економіці
25. Порівняльний аналіз ринків праці
26. Тенденції розвитку міжнародної торгівлі
27. Порівняння економік США, Китаю та ЄС
28. Особливості економіки країн Південно-Східної Азії
29. Лібералізація економіки: переваги та ризики
30. Вплив корупції на економічний розвиток
31. Порівняння економічних криз у XX та XXI століттях
32. Фактори конкурентоспроможності економіки
33. Вплив демографічних змін на економіку
34. Прямі іноземні інвестиції та їх вплив на економіки
35. Енергетична політика різних держав
36. Роль малих і середніх підприємств у розвитку економіки
37. Вплив цифрових технологій на економічні системи
38. Порівняння фінансових ринків різних країн

39. Бюджетна політика: світовий досвід
40. Моделі соціально орієнтованої економіки
41. Економічні ризики в умовах глобалізації
42. Інституційна економіка: основні положення
43. Порівняльний аналіз аграрної політики різних країн
44. Вплив екологічних факторів на економічний розвиток
45. Цифровізація економіки: міжнародний досвід
46. Система охорони здоров'я в різних економічних системах
47. Порівняння рівнів безробіття у світовій економіці
48. Аналіз глобальних економічних трендів
49. Соціальне підприємництво в різних країнах
50. Вплив пандемій на економічні системи

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Критерії оцінювання результатів навчання:

90-100 балів (відмінно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в повному обсязі, у встановлені терміни й повно виконав завдання поточного оцінювання; відповіді правильні, обґрунтовані, логічні, містять аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки та прослідковується активність здобувача працює протягом усього курсу.

82–89 балів (дуже добре): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; виконав більшу частину завдань поточного оцінювання; відповіді здебільшого правильні, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані.

75-81 балів (добре): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання; усі передбачені завдання виконані; деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо.

67-74 балів (задовільно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених силабусом завдань виконано.

60-66 балів (достатньо): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на прийнятному рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених силабусом завдань не виконані або виконані із значною кількістю помилок.

1-59 балів (незадовільно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Долан Е. Дж., Ліндсей Д. Ринок: мікроекономічна модель. Київ. Основи. 2020.
2. Дорнбуш Р., Фішер С., Стартц Р. Макроекономіка . Київ. Вид-во Альфа. 2021.
3. Кінг Р., Кінг П. Міжнародна економіка . Київ. Центр навчальної літератури. 2022.
4. Мочерний С. В. Економічна теорія. Київ Знання. 2021.
5. Кругман П., Обстфельд М., Меліц М. Міжнародна економіка. Теорія та політика Київ Наш Формат, 2020.
6. Гальчинський А. Теорія економічного розвитку . Київ: Либідь. 2019.
7. Мельник Т. М. Світова економіка: основи теорії" Київ. КНЕУ. 2021.

Додаткова

1. Хейне П., Буттерфілд Т., Боумен Д. Економічний спосіб мислення . Київ: Либідь, 2022.
2. Сен А. Розвиток як свобода Київ. Наш Формат, 2020.
3. Стігліц Дж. Глобалізація та її тягар . Київ Наш Формат. 2021.
4. Родрик Д. Економіка однієї дороги Київ. Основи. 2020.
5. Фрідман М. Капіталізм і свобода . Київ. Наш Формат. 2019.
6. Пікетті Т. "Капітал у ХХІ столітті . Київ. Основи. 2021.
7. Корнейчук В. Порівняльний аналіз економічних систем Київ КНЕУ 2020.

Інтернет-ресурси

1. Міністерство економіки України: <https://www.me.gov.ua>
2. Державна служба статистики України: <https://www.ukrstat.gov.ua>
3. Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР): <https://www.ebrd.com>
4. Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР): <https://www.oecd.org>
5. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov>